

Suu- ja leukakirurgia: Arvioitavat kokonaisuudet

Päivystyspotilaan hoidon kiireellisyyden arviointi	2
Suun ja leukojen alueen infektioiden diagnostiikka	4
Komplisoitunut kasvomurtuma. Leikkaushoito.....	6
Komplisoitunut kasvomurtuma. Potilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu.....	8
Suun ja kasvojen alueen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarinen leikkaushoidon suunnittelu	10
Suun ja kasvojen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarisen siirteen postoperatiivinen hoito	12
Suu- ja leukakirurgisen potilaan kirurginen ilmatie (teema 4).....	14

Päivystyspotilaan hoidon kiireellisyyden arviointi

Lyhyt kuvaus

Tunnistaa kiireellistä hoitoa edellyttävät suu- ja leukakirurgiset tilat ja sairaudet. Toimii osana päivystystiimiä ja tekee yhteistyötä muun terveydenhuoltohenkilökunnan, potilaan ja potilaiden omaisten kanssa.

Määritelmä ja rajoitukset

Tähän kuuluvat kaikki erikoissairaanhoidon tulevat, kiireellisiksi arvioidut potilaat.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Hoidon aloituksen viivästyminen tai virheellinen hoito

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen
Yhteistyötaidot
Tieteellinen asiantuntijuus
Ammatillisuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tunnistaa suu- ja leukakirurgisten päivystyspotilaiden kiireellisyyden ja määrittää potilaan hoidon kiireellisyyden yksikössä sovittujen triage-ryhmien mukaisesti.
- Konsultoi tarvittaessa takapäivystäjäänsä ja muita erikoisalvoja hoidosta ja hoidon kiireellisyydestä.
- Osallistuu osana moniammatillista tiimiä (muiden erikoisalojen kollegat, hoitajat, muu henkilökunta) potilaan hoidon suunnitteluun.
- Tekee oman osuutensa potilasasiakirjamerkinnöistä konsultaatiopyyntöineen ja lähetteineen.
- Osaa vuodeosastopotilaan hoitoon ja sairaalasiirtoihin liittyvät kirjaamiset ja konsultaatiokäytännöt.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Arviointimenetelmät

Potilastapauskeskustelut/potilasasiakirjamerkinnot

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koejakso

Kirjallisuus

Suun ja leukojen alueen infektioiden diagnostiikka

Lyhyt kuvaus

Suun ja leukojen alueen infektiokosten diagnostiikan ja erotusdiagnostiikka ja näissä infektioissa konsultoivana asiantuntijana toimiminen.

Määritelmä ja rajoitukset

Tämä EPA käsittää suun ja leukojen alueen infektiokosten diagnostiikan ja erotusdiagnostiikan ja näissä infektioissa konsultoivana asiantuntijana toimimisen.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Hoidon aloituksen viivästyminen tai virheellinen hoito

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen
Terveystieteellinen osaaminen ja ammatillisuus
Johtaminen
Yhteistyötaidot

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tutkii potilaan kliinisesti suun tai leukojen alueen infektiota epäiltäessä.
- Täydentää diagnostiikkaa radiologisin tutkimuksin sekä tarvittaessa laboratoriotutkimuksin.
- Tunnistaa hammasperäisen fokuksen sekä sen täsmällisen hammassairauden ja arvioi infektion hammasperäisyyttä sekä erotusdiagnostisia vaihtoehtoja.
- Tunnistaa tyypillisimmät suun ja leukojen alueen infektiot ja arvioi erotusdiagnostisia vaihtoehtoja.
- Ottaa huomioon potilaan suun, leukojen ja hampaiston muut sairaudet hoidossa.
- Työskentelee osana muuta hoitotiimiä ja konsultoi muita erikoisalvoja potilaalle parhaimman hoidon ja hoidon aikataulutuksen osalta.
- Informoi potilasta löydöksistä ja keskustele potilaan kanssa ymmärrettävästi ja asiallisesti jatkohoitosuunnitelmasta.
- Työskentelee kollegiaalisesti ja informoi potilaan hoitoon osallistuvien erikoisalojen kollegoita löydöksistä.

- Tekee oman osuutensa potilasasiakirjamerkinnoistä.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perustuu koulutuksen aikana hankittuihin taitoihin, itsenäinen työskentely

Arviointimenetelmät

Potilastapauskeskustelut/potilasasiakirjamerkinnot/vastaanottotilanteen seuranta

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koejakso

Kirjallisuus

Komplisoitunut kasvomurtuma. Leikkaushoito

Lyhyt kuvaus

Osoo hoittaa leikkauksellisesti komplisoituneen kasvomurtuman.

Määritelmä ja rajoitukset

Osoo hoittaa leikkauksellisesti komplisoituneen kasvomurtuman.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Toiminnallisesti huono lopputulos, iatrogeeninen vamma, kosmeettinen tai toiminnallinen pitkäaikainen tai pysyvä haitta, infekcio

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Terveuden edistäminen ja ammatillisuus

Tieteellinen asiantuntijuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tunnistaa toimenpiteeseen liittyvät komplikaatoriskit ja informoi potilasta niistä toimenpidettä edeltävästi.
- Työskentelee aseptisesti.
- Valitsee murtumakirurgiassa tarvittavat leikkausavaukset potilaan ja murtuman kannalta parhaalla tavalla.
- Tunnistaa kudusrakenteet ja anatomian sekä käsittelee kudoksia asianmukaisesti niitä tarpeettomasti vaurioittamatta.
- Palauttaa alkuperäisen luisen anatomian reponoimalla murtuman tai käyttämällä muita tarvittavia menetelmiä alkuperäisen asennon saavuttamiseksi.
- Säilyttää reposition leikkauksen aikana.
- Valitsee soveltuvimmat osteosynteesimateriaalit ja kiinnittää tai rekonstruoi murtuman osteosynteesimateriaaleja käyttäen.
- Ottaa työskentelyssään huomioon potilaan purennan erityispiirteet, mahdolliset hammasvammat, ja hampaiden juurialueen anatomian.
- Sulkee leikkausavaukset asianmukaisesti ja ottaa huomioon pehmytkudoksen symmetrian säilyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

- Suunnittelee ja määrää perioperatiivisen antibioottihoidon.
- Suunnittelee ja määrää postoperatiivisen kipulääkehoidon vuodeosastolla.
- Osaa arvioida postoperatiivisen radiologisen kuvantamisen tarpeen sekä tulkitsee kuvia objektiivisesti ja potilaan parhaaksi.
- Informoi potilasta toimenpiteen kulusta ja mahdollisista komplikaatioista.
- Antaa potilaalle selkeät jälkihoito-ohjeet mukaan lukien lääkitykseen ja tukihoidoon liittyvät määräykset sekä jälkitarkastuksen ajankohdan.
- Tekee asianmukaisen leikkauskertomuksen ja jatkohoitosuunnitelman.
- Valitsee perioperatiivisen hoidon menetelmät tieteelliseen näyttöön perustuen.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Leikkaus ohjaajan ollessa avustajana

Arviointimenetelmät

Pre-, peri- ja postoperatiivisen tilanteen seuranta leikkaussalissa ja vuodeosastolla, potilastapauskeskustelu

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Eriytyvä jakso

Kirjallisuus

Komplisoitunut kasvomurtuma. Potilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu

Lyhyt kuvaus

Osa tutkia kasvomurtumapotilaan ja suunnitella komplisoituneen kasvomurtuman kirurgisen hoidon.

Määritelmä ja rajoitukset

Osa tutkia kasvomurtumapotilaan ja suunnitella komplisoituneen kasvomurtuman kirurgisen hoidon.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Hoidon viivästyminen, vammojen huomiotta jääminen, virheellinen hoito

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Vuorovaikutustaidot

Johtaminen

Tieteellinen asiantuntijuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Ottaa traumapotilaan huolellisen anamneesin.
- Tutkii potilaan kliinisesti vammojen kiireellisyyteen perustuen (ABCDE-malli) ja tunnistaa välittömän hoidon tarpeen.
- Osa valita soveltuvimmat traumapotilaan radiologiset diagnostiset menetelmät ja täydentää tutkimuksia tarvittaessa laboratoriotutkimuksin.
- Tekee itsenäisesti kasvomurtuman kliinisen diagnostiikan ja tunnistaa välittömän hoidon tarpeen.
- Hallitsee komplisoituneiden kasvovammojen ensiavun (kuten ilmatien turvaaminen, verenvuodon tyrehtytys, murtumakappaleiden ensiapuluontoinen stabilointi, kantolyysi- ja kantotomia ja hammasvammojen välittömän hoidon).
- Puhdistaa ja sulkee mahdolliset kasvojen pehmytkudosvammat osana ensivaiheen hoitoa.
- Työskentelee osana muuta traumatiimiä ja konsultoi muita erikoisaloja potilaalle parhaimman hoitomuodon ja hoidon aikataulutuksen osalta.

- Suunnittelee komplisoituneen murtuman hoidon ja huomioi asianmukaisesti potilaskohtaiset tekijät.
- Tekee hoitopäätökset ja suunnittelee hoidon tieteelliseen näyttöön ja potilaan etuun perustuen.
- Mikäli mahdollista, informoi potilasta hoidosta ja keskustelee potilaan kanssa ymmärrettävästi toimenpiteen tarpeesta ja laajuudesta tuoden esiin hyödyt ja haitat sekä mahdolliset komplikaatiot.
- Tekee oman osuutensa potilasasiakirjamerkinnoistä konsultaatiopyyntöineen ja lähetteineen.
- Keskustelee potilaan kanssa tapahtumista ammatillisesti ja ohjaa potilaan tarvittaessa viranomaisten ja psykologisen tuen puoleen.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perustuu koulutuksen aikana hankittuihin taitoihin, itsenäinen työskentely

Arviointimenetelmät

Potilastapauskeskustelut/potilasasiakirjamerkinnot/vastaanottotilanteen seuranta

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Eriytyvä jakso

Kirjallisuus

Suun ja kasvojen alueen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarinen leikkaushoidon suunnittelu

Lyhyt kuvaus

Erikoistuja osaa tutkia potilaan, tunnistaa kudospuutoksen korjauksen tarpeen ja osaa arvioida vaihtoehtoisten rekonstruktio menetelmien soveltuvuutta potilaan leikkaushoidossa.

Määritelmä ja rajoitukset

Tunnistaa kudospuutoksen korjauksen tarpeen ja osaa arvioida vaihtoehtoisten rekonstruktio menetelmien soveltuvuutta potilaan leikkaushoidossa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Virheellisen tiedon antaminen potilaalle, epätydyttävän hoitovaihtoehdon valitseminen

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Terveystietäminen ja ammatillisuus

Tieteellinen asiantuntijuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Huomioi hoidon suunnittelussa potilaan kannalta merkitykselliset asiat anamneesissa ja punnitsee leikkaushoidon hyötyjä ja haittoja
- Huomioi hoidon suunnittelussa kirurgian kannalta merkitykselliset asiat kuten infektioriskin, aiempien leikkausten merkitykset, aiemman arpikudoksen, verenkierron seikat sekä vierasmateriaaleihin liittyvät asiat
- Huomioi toimenpiteen suunnittelussa potilaan odotukset ja toiveet
- Valitsee potilaan ja kudospuutoksen kannalta optimaalisen rekonstruktio menetelmän
- Osaa arvioida radiologisen kuvantamisen tarpeen sekä tulkitsee kuvia objektiivisesti ja potilaan parhaaksi
- Informoi potilasta toimenpidesuunnitelmasta ja mahdollisista komplikaatioista
- Tekee asianmukaiset potilasasiakirjamerkinnot
- Suunnittelee leikkausmenetelmät tieteelliseen näyttöön perustuen

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Leikkaus ohjaajan ollessa avustajana, itsenäinen työskentely

Arviointimenetelmät

Potilastapauskeskustelut/potilasasiakirjamerkinnot

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Eriytyvä jakso

Kirjallisuus

Suun ja kasvojen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarisen siirteen postoperatiivinen hoito

Lyhyt kuvaus

Hallitsee mikrovaskulaarisiirteen vuodeosastolla tai teho-osastolla tapahtuvan postoperatiivisen seurannan

Määritelmä ja rajoitukset

Mikrovaskulaarisiirteen leikkaushoidon jälkeinen seuranta

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Mikrovaskulaarisiirteen komplikaation havaitsemisen viivästyminen

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen
Terveystieteiden edistäminen ja ammatillisuus
Tieteellinen asiantuntijuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Kohtaa potilaan asiallisesti
- Ottaa kollegiaalisesti huomioon potilaan hoitoon osallistuvan muun henkilökunnan
- Tunnistaa mikrovaskulaarisiirteen postoperatiiviset komplikaatiot ja erottaa komplikaatiotyyppien piirteet kliinisen tilanteen perusteella
- Käyttää diagnostiikassa monipuolisesti eri menetelmiä
- Osaa arvioida jatkotutkimusten tai toimenpiteiden tarpeen sekä tulkitsee löydöksiä objektiivisesti ja potilaan parhaaksi
- Konsultoi kollegoita tarvittaessa, mikäli potilaan tila niin edellyttää tai oma osaaminen ei riitä
- Informoi hoitohenkilökuntaa (ja potilasta) tilanteesta sekä mahdollisista komplikaatioista
- Antaa hoitohenkilökunnalle (ja potilaalle) selkeät ohjeet mukaan lukien lääkitykseen ja tukihoitoon liittyvät määräykset
- Tekee asianmukaisen jatkohoitosuunnitelman

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perustuu koulutuksen aikana hankittuihin taitoihin, itsenäinen työskentely

Arviointimenetelmät

Postoperatiivisen tilanteen seuranta sairaalahoidossa, potilastapauskeskustelu

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Eriytyvä jakso

Kirjallisuus

Suu- ja leukakirurgisen potilaan kirurginen ilmatie (teema 4)

Sisällön kuvaus

Osoo tehdä avoimella leikkaustekniikalla trakeostomian.

Keskeisimmät CanMEDS-osa-alueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Tieteellinen asiantuntijuus
- Johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset

- Työskentelee yhteistyössä anestesiahenkilöstön sekä tarvittaessa potilaan kanssa toimenpiteen aikana ja kommunikoi selkeästi toimenpiteiden vaiheista.
- Arvioi toimenpiteen kiireellisyyden ja indikaatiot yhteistyössä anestesiologien ja tarvittaessa muiden erikoisalojen kollegoiden kanssa ja perustelee hoitosuunnitelman tarvittaessa tieteelliseen näyttöön perustuen.
- Informoi potilasta ja tarvittaessa omaisia toimenpiteestä, mikäli se on mahdollista.
- Osoo valmistella toimenpideasennon.
- Osoo ohjeistaa toimenpiteessä tarvittavan välineistön kokoamisen hoitohenkilökunnalle.
- Tunnistaa toimenpiteessä tarvittavan välineistön ja hallitsee välineiden käytön.
- Tunnistaa erilaiset kanyylivaihtoehdot ja osoo valita potilaalle ja tilanteeseen sopivan kanyylin.
- Osoo suunnitella leikkausavauksen sijainnin ja piirtää maamerkit iholle.
- Puuduttaa riittävästi toimenpidealueen.
- Tekee asianmukaisesti leikkausavauksen ja tyrehdyttää mahdolliset verenvuodot.
- Tunnistaa avauksen anatomiset rakenteet.
- Preparoi trakean riittäväälle näkyvyydelle.
- Tyrehdyttää avauksen vuotokohdat riittäväällä tarkkuudella.
- Tunnistaa kommunikaation tarpeen anestesia­lääkärin kanssa ja valmistautuu trakea-avaukseen huomioimalla muun hoitotiimin.

- Tekee trakea-avauksen tilanteeseen soveltuvimmalla tekniikalla.
- Vie kanyylin hallitusti paikoilleen.
- Kiinnittää kanyylin asianmukaisesti.
- Varmistaa kanyylin asennon ja syvyyden fiberoskoopilla, tarvittaessa anaestesia­lääkärin kanssa yhteistyössä.
- Tarkistaa kanyylin kiinnityksen oikeaan syvyyteen ja sisäkanyylin istuvuuden.
- Seuraa potilaan tilaa toimenpiteen aikana.
- Hallitsee toimenpiteessä mahdollisten tavanomaisimpien kirurgisten haasteiden ja komplikaatioiden ratkaisemisen ja hoidon.

Arvioinnin menetelmät

Leikkaustilanteen seuranta, Fantom-harjoittelu

Koulutuksen vaihe, jossa arvioidaan

Eriytyvä jakso